

Divoká řeka Soča si razí cestu hlubokým a malebným údolím, okolní svahy šplhají do velehorských výšek a přírodní idylu sem tam harmonicky doplní upravená vesnice či městečko. Údolí této řeky na severozápadě Slovinska je jako stvořené pro outdoorovou dovolenou.

ÚDOLÍ SOČI JE MEKKOU OUTDOORU A SEN RYBÁŘŮ

Tok krásné řeky Soči sice měří pouhých 140 kilometrů a ani povodí není příliš rozsáhlé, zato turistický význam této oblasti je ohromný – jen málokde v Evropě se na tak malé ploše sejde tolik zajímavostí. Od svého pramene, který se nachází na dohled od nejvyššího slovinského štítu Triglavu, řeka nejprve vytváří hluboké a odlehlé údolí. U města Bovec se horizont trochu rozšiřuje a Soča posléze směřuje dvěma mohutnými zákrutky k jihu, aby u města Gorizia vstoupila na italské území a brzy poté vyústila do Jaderského moře. Ještě před tím ale dokáže náležitě a kvalitně pobavit.

PO SMARAGDOVĚ ZELENÝCH VODÁCH

Horní a střední tok Soči mají alpský charakter a oblast se stala se jedním z evropských center raftingu. Obvyklým nástupním místem na vodácké sjezdy je městečko Bovec, kde turisté najdou řadu agen-

VEDLE RAFTU I FERATTA ČI KOLO

Přestává platit, že je Slovinsko jen tranzitní zemí na cestě do Chorvatska. O tuto krásnou alpskou zemi je zájem i díky sportu.

■ Ráno vyrazíte na rafting a hned odpoledne ještě na zajištěnou horskou cestu. Další den můžete podniknout pořádný horský výstup a až zregenerujete, osedláte pro změnu kolo a dáte si znovu pořádně do těla. Severozápadní cíp Slovinska patří k nejkrásnějším krajinám Evropy a právem si mezi milovníky outdooru vydobyl přední pozici.

tur zajišťujících splutí – to pro případ, že nemají vlastní raft či kajak. V každém případě je nutné se informovat o aktuálních podmínkách na řece (zejména po větších deštích) a také o místních poplatcích. Prvních deset kilometrů od Bovce je poměrně snadných, i když za vyššího stavu vody ani zde nejde o terén pro začátečníky. Plnou sílu – a největší krásu – pak Soča ukáže v kaňonu kolem obce Trnovo, kde se proud řeky místy zužuje na pouhé dva metry a voda se řítí soutěskou přes velké balvany divokými přejemi a kaskádami. Závěr nejčastěji splouvaného úseku, u města Kobarid, je už zase klidnější. Splutí Soči mezi Bovcem a Kobaridem se dá pohodlně zvládnout za jediný den. Po celou dobu vás bude provázet nádherná krajina, zvláštní půvab Soči dodává charakteristické smaragdové zbarvení vody, a to v celé délce. Takových řek v Evropě mnoho není.

MANGART A KANIN, KRÁLOVÉ HORIZONTŮ

Julské Alpy uzavírají údolí Soči ze severu mohutným hřebenem, z něhož prominentně vystupují dva štíty: Mangart, který s kótou 2679 m představuje třetí nejvyšší horu Slovinska, a o málo nižší, zato však velmi výrazný Kanin (2587 m). Oba horské vrcholy jsou navzdory značné nadmořské výšce i místy exponovanému terénu turisticky poměrně snadno dostupné – přitom se však svým charakterem značně liší. Je to téma pro dva parádní horské výstupy. Cestu na Mangart, který má při pohledu z dálky charakterický trojúhelníkovitý tvar, usnadní horská silnice zbudovaná na úsvitu 2. světové války. Dvanáct kilometrů dlouhá odbočka z trasy na průsmyk Predel (italsky Predil) vede až do výšky 2055 m, představuje nejvyšší silnici v celém Slovinsku a je přístupná (za poplatek) i pro soukromá auta. Od parkoviště máte k vrcholu Mangartu na výběr ze dvou pěších tras, u obou je třeba celoročně počítat se sněhovými poli a chůzí po strmé suti. Na cestu tam i zpět počítejte od konce silnice se čtyřmi hodinami chůze. Západněji ležící Kanin, nejvyšší vrchol stejnojmenné horské skupiny, se nachází podobně jako Mangart na slovinsko-italské hranici. Výstup má ale docela jiný charakter. Mnoho námahy si ušetříte použitím lanovky, jejíž dolní stanici najdete na západním okraji Bovce a která vás vyveze až do výšky 2180 metrů. Kousek nad horní stanicí lanovky si všimnete skalního okna pod vrcholem Prestreljenik – cestu k němu si můžete zpestřit ►

Sedlo Mangart

lehkou rodinnou ferratou. Cesta dál na Kanin je dobře značená a vede po vápencové, silně rozbrázděné náhorní plošině většinou těsně pod hraničním hřebem. Cesta je místy jištěná železnými chyty a stupy, ale bez obtížnějších pasáží – na rozdíl od Mangartu tu také v létě většinou nepotkáte snůh. Vrchol poskytuje nádherný výhled a jistě si všimnete, že k severu, do Itálie, hora spadá velmi strmými svahy a dokonce se tam drží malý ledovec. Zpátky k lanovce se vrátíte stejnou cestou.

NA HORSKÉ, NEBO NA SILNIČKU?

Strmé stráně kolem Soči jsou výzvou také pro cyklisty a pokud si sebou na dovolenou vezmete kolo (nebo si jej na místě půjčíte), tak určitě nepochybíte. Vyznavači horských kol rádi zamíří na moutainbike trail pod Kaninem; jde o středně těžkou trasu, jejíž sjezdová část začíná u mezistanice kabinové lanovky z Bovce. Jiná poměrně náročná trasa pro horská kola, byť jen 20 kilometrů dlouhá, vede nad soutěskou Soči mezi Kobaridem a Trnovem. A pokud si chcete dát něco lehčího, tak je tu pro vás cyklotrasa mezi Kobaridem a Tolminem, vedoucí podél Soči mimo hlavní, frekventovanou silnici.

Výzvu pro pravověrné silničáře představuje stokilometrový okruh z Bovce přes sedla Vršič (1611 m) a Predil (1156 m), který vás částečně zavede i na italské území. Hlavně průsmyk Vršič se svými padesáti serpentiny se řadí mezi alpské legendy – nahoru pojedete po asfaltu, ve sjezdu do Kranjské Gory si však stále „užijete“ legendárních kostek. Průsmyk Predil je už o dost snazší, tedy pokud zvolíte okruh proti směru hodinových ručiček a pojedete nahoru od Tarvisia. Každopádně ale nejde o akci pro začátečníky, kumulované převýšení dělá asi 2500 metrů. A komu by ani to nestačilo, může si na závěr vyjet výše zmíněnou silnicí pod Mangart (další kilometr převýšení).

CHYĚ A PUSŤ, ANEB RYBÁŘSKÁ NIRVANA

Naprosto unikátní možnosti nabízí Soča a její přítoky rybářům, přesněji vyznavačům muškaření, tedy lovu lososovitých ryb na umělé nástrahy, většinou imitace hmyzu. Celé údolí, včetně několika jezer, je v tomto ohledu považováno za absolutní špičku, a to v celoevropském kontextu. Srovnatelné zážitky umějí muškařům z evropských lokalit zprostředkovat snad jen odlehlejší části Skandinávie, znalci by možná vzpomněli ještě Skotsko. A tak vzduchem mezi Bovcem, Kobaridem a Tolminem sviští muškařské šňůry, třpytí se v odpoledním slunci, prořezávají

**CHYĚ, PUSŤ
A KOČEJ
SE KRÁSOU
PŘÍRODY. TAK
SE MUŠKAŘÍ
V ÚDOLÍ SOČI.**

Log pod Mangartom

ranní mlhu a dávají břehům řek a jezer zvláštní atmosféru. Ve vodách potoků jako je Tolminka, Idrijca, nebo Ujča, ale dokonce i v hlavním toku Soči, lze vedle lipanů a běžné známých druhů pstruha chytit také vzácný druh pstruha mramorovaného (salmo marmoratus), který se vytírá výhradně v této lokalitě a pro znalce je jeho ulovení velkým zážitkem. Samozřejmě jej všichni mají vrátit zpět do vody, což se ostatně týká většiny úlovků zde chycených.

Slovinci jsou si bohatství zdejších vod dobře vědomi a rybaření v údolí Soči není žádná divočina. Sportovní rybolov je tu svázán mnoha pravidly a také náležitě zpoplatněn (povolenka stojí 60 EUR na den). A přesto jsme od Soči odjížděli spokojeni, ne-li přímo nadšeni. Přechytračit a v silném proudu smaragdově zbarvené vody následně zdolat krásně zbarveného pstruha, na památku si jej vyfotit a pustit. Vše potom s přáteli – rybáři probrat u sklenky dobrého vína, to je pro pravého rybáře mnohem víc, než rybí maso. To si k večeru raději poručí v některé z místních restaurací. Chyť, pusť a kochej se krásou přírody. Tak se tedy muškaří.

OZVĚNY VELKÉ VÁLKY

Při pohybu po údolí Soči si jistě všimnete množství starých pevností, bunkrů a památníků – některé stojí kousek od silnice, jiné se naopak najdou i v nejnepřístupnějších polohách vysoko v horách. Jsou to němi svědkové krvavých bojů na italsko-rakouské frontě 1. světové války, které zde probíhaly od června 1915 až do úplného konce konfliktu, tedy více než tři roky. Italům se navzdory dlouhému úsilí a obrovským ztrátám na životech (ty se počítaly ve stovkách tisíc) průlom nepodařil a při poslední, dvanácté bitvě na Soči museli naopak ustoupit až na Piavu. Vojenských operací na Soči se zúčastnilo také dost Čechů, především v řadách rakousko-uherské armády. Ke konci však bojovali na italské straně také českoslovenští legionáři a paradoxně zde tak v některých případech stáli Češi proti Čechům.

Válečnou historii s důrazem na dvanáctou, poslední bitvu na Soči putavě přibližuje muzeum v Kobaridu. Pohledovou dominantu města tvoří nedaleká kostnice s ostatky téměř osmi tisíc italských vojáků, kteří zde zahynuli. V okolí Kobaridu jsou také dodnes dobře znatelné zákopy tvořící součást italských postavení.

Jiný pohled nabídnou válečné hřbitovy, často umístěné v krásném přírodním prostředí – a tedy v příkrém kontrastu s krvavým infernem před sto lety. Jeden z nejzajímavějších najdete v obci Log pod Mangartom, kde na čtyřech terasách ve svažitém terénu odpočívají ostatky více než osmi set vojáků rakousko-uherské armády. Zdejší památník vytvořil český sochař Ladislav Kofránek, přímý účastník bojů. ■

SEZONA A RYBÁŘSKÉ REVÍRY

Cesta do slovinského města Bovec v údolí řeky Soči trvá autem z Prahy přes České Budějovice, Linz a Salzburg mezi sedmi a osmi hodinami.

■ Ve Slovinsku začíná rybářská sezona 1. dubna a končí 31. října. Povolen je lov muškařením na jednu nástrahu – suchá muška, mokrá, streamer nebo lov na nymfu. Všechny řeky jsou chytatelné de facto celoročně, výjimku tvoří období tání sněhu a také po silných deštích. Voda však rychle odtéká, takže se řeky brzy vrací ke svojí tyrkysové barvě.

■ Více informací najdete na www.dolina-soce.com

Log pod Mangartom